

Na osnovu čl. 93. i 129. Zakona o bankama („Službene novine Federacije BiH“, broj 27/17), čl. 5. stav (1) tačka h) i 19. stav (1) tačka c) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 75/17) i člana 12. stav (1) tačka d) Statuta Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 3/18), Upravni odbor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 05.11.2024. godine donosi

ODLUKU
O USLOVIMA I OGRANIČENJIMA U OBAVLJANJU POSLOVA S LICIMA U
POSEBNOM ODNOSU S BANKOM I OBAVEZI BANKE O OBAVJEŠTAVANJU
AGENCIJE ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

- (1) Odredbama ove odluke propisuju se uslovi i ograničenja u obavljanju poslova s licima u posebnom odnosu s bankom koja su definirana članom 2. tačka v) Zakona o bankama (u daljem tekstu: Zakon) i s njima povezanim licima koja su definirana članom 2. tačka u) Zakona, te pobliže određuju rokovi i način obavještanja Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) u skladu sa odredbama Zakona.
- (2) Odredbe ove odluke primjenjuju se na banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FBiH) kojima je Agencija izdala dozvolu za rad.
- (3) Na pitanja koja nisu regulirana ovom odlukom, a regulirana su zakonom ili drugim podzakonskim aktima, primjenjivat će se odredbe tog zakona ili drugog podzakonskog akta.
- (4) Izrazi koji se koriste u ovoj odluci, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvataju na jednak način muški i ženski rod.

II. USLOVI I OGRANIČENJA U OBAVLJANJU POSLOVA S LICIMA U
POSEBNOM ODNOSU S BANKOM I S NJIMA POVEZANIM LICIMA

Član 2.

- (1) Pravni poslovi banke s licem u posebnom odnosu s bankom obuhvataju poslove koje banka zaključi s ovim licem i licem koje je povezano s licem u posebnom odnosu s bankom (u daljem tekstu: lica u posebnom odnosu).
- (2) Transakcija po osnovu zaključenog pravnog posla sa licem u posebnom odnosu podrazumijeva: transakcije finansiranja (bilansne i vanbilansne izloženosti), transakcije po osnovu kupovine ili prodaje imovine, transakcije po osnovu nabavke roba i pružanja usluga (usluge održavanja, osiguranja, savjetodavno konsultantske usluge i sl.), transakcije po osnovu zaključenog ugovora o izgradnji i zakupu, pozajmice i otpise. Pojam transakcije sa licem u posebnom odnosu se treba posmatrati u širem kontekstu i isti ne obuhvata samo transakcije koje banka zaključi sa postojećim licima u posebnom odnosu, već i situacije u kojima će lice koje nije lice u posebnom odnosu, a prema kojem banka ima postojeću izloženost, naknadno postati lice u posebnom odnosu.
- (3) Banka je dužna obavljati pravne poslove s licima u posebnom odnosu u skladu sa Zakonom, ovom odlukom i politikama banke za poslovanje s licima u posebnom odnosu (u daljem tekstu: politike) koje nadzorni odbor donosi na prijedlog uprave banke, te prati njihovu primjenu.
- (4) Nadzorni odbor banke je odgovoran za postupanje banke u skladu sa odredbama ove odluke.

- (5) Banka je obavezna formirati i voditi registar svih lica u posebnom odnosu sa osnovom povezanosti i održavati uredne i ažurne evidencije svih aktivnosti od odobravanja do okončanja zaključenog pravnog posla sa licem u posebnom odnosu, što uključuje i informacije o poduzetim mjerama i aktivnostima u slučaju nepoštivanja ugovorenih uslova, evidenciju nekvalitetnih izloženosti i otpisa u ovom segmentu i sl.
- (6) Kontrolne funkcije banke, u okviru svojih nadležnosti, dužne su vršiti redovnu procjenu usklađenosti poslova sa licima u posebnom odnosu, u skladu sa Zakonom, ovom odlukom i politikama.

Član 3.

Politike iz člana 2. stav (3) ove odluke trebaju kao minimum da uključe:

- a) jasan i detaljan okvir za poslovanje s licima u posebnom odnosu, a koji će uzeti u obzir interne specifičnosti, obim i kompleksnost poslovanja banke s licima u posebnom odnosu,
- b) da banka u svom poslovanju ne može licu u posebnom odnosu odobriti uslove koji su povoljniji od uslova odobrenih drugim licima koja nisu u posebnom odnosu, odnosno nisu zaposlena u banci, te ne može vršiti otpis izloženosti prema licima u posebnom odnosu pod uslovima koji su povoljniji od uslova pod kojima se vrši otpis izloženosti prema drugim licima koja nisu u posebnom odnosu sa tom bankom;
- c) da licu u posebnom odnosu koje je član nadzornog odbora i uprave banke nije dopušteno da učestvuje u razmatranju ili odobravanju bilo kojeg pravnog posla između njega i banke, između banke i bilo kojeg člana njegove porodice i između banke i pravnog lica u kojem on ili bilo koji član njegove porodice učestvuje u upravljanju ili rukovođenju, ili u kojem ima značajno ili kontrolno učešće;
- d) da banka ne može, bez prethodnog pisanog odobrenja nadzornog odbora, obavljati transakcije po osnovu zaključenog pravnog posla s licem u posebnom odnosu, ukoliko ukupan iznos tih transakcija uključuje 200.000 KM i više ako je u pitanju fizičko lice ili uključuje 500.000 KM i više ako je u pitanju pravno lice;
- e) da pisano odobrenje nadzornog odbora iz tačke d) ovog stava mora biti zasnovano na svim relevantnim informacijama i uslovima u zavisnosti od vrste transakcija za koje se odobrenje daje, pri čemu je potrebno za:
  - 1) transakcije finansiranja razmotriti relevantne informacije koje uključuju iznos kredita i garancija, kamatne stope, naknade, finansijske izvještaje zajmoprimca koji dokazuju njegovu sposobnost za urednu otplatu kredita, pitanja kolaterala i sl.;
  - 2) prodaju ili kupovinu imovine razmotriti relevantne informacije koje uključuju dokaze o neovisnoj procjeni vrijednosti nepokretne imovine, kupoprodajnu cijenu, cijenu usporedive imovine na tržištu i sl.;
  - 3) nabavku robe i pružanje usluga (usluge održavanja, osiguranja, savjetodavno konsultantske usluge, usluge po osnovu zaključenog ugovora o izgradnji i zakupu i dr.) razmotriti relevantne informacije koje uključuju kupoprodajnu cijenu, cijene usporedivih roba i usluga na tržištu i sl.;
- f) pisano odobrenje iz tačke d) ovog stava nije obavezno u slučaju polaganja depozita lica u posebnom odnosu, davanja kredita osiguranog vezanim depozitom lica u posebnom odnosu i davanja kredita osiguranog dužničkim vrijednosnim papirima FBiH odnosno dužničkim vrijednosnim papirima lica čiji rejting, prema ocjeni priznatih međunarodnih rejting agencija, nije ispod „A“;
- g) da je zabranjeno da banka odobrava kredite dioničarima prije isteka roka od godinu dana od dana kada je počela da posluje, kao i prije isteka roka od godinu dana od kada je lice u posebnom odnosu postalo dioničar banke;
- h) da banka fizičkim licima u posebnom odnosu može odobriti ukupnu kreditnu izloženost samo u okviru sljedećih ograničenja:

- 1) jednom fizičkom licu najviše do 1% iznosa priznatog kapitala banke,
  - 2) svim fizičkim licima ukupno najviše do 10% iznosa priznatog kapitala banke.
- i) da je banka dužna identifikovati lica u posebnom odnosu sa bankom i sa njima povezana lica koja predstavljaju jednu izloženost kreditnom riziku i na tu grupu povezanih lica primjenjivati ograničenja.

III. OBAVEZE BANKE O OBAVJEŠTAVANJU AGENCIJE

Član 4.

Banka je dužna obavijestiti Agenciju pisanim putem o:

- a) održanoj skupštini i svim odlukama donesenima na toj skupštini, u roku od sedam dana od dana održane skupštine,
- b) svakoj planiranoj promjeni u kapitalu banke od 10% ili više, po donošenju plana u roku od sedam dana od dana donošenja odluke,
- c) prestanku obavljanja pojedinih poslova iz okvira djelatnosti banke, u roku od sedam dana od dana donošenja odluke,
- d) saznanju da je fizičko ili pravno lice steklo kvalificirano, značajno ili kontrolno učešće ili učešće iz člana 30. Zakona, odnosno da je imalac kvalificiranog, značajnog ili kontrolnog učešća prodao ili na drugi način otuđio svoje dionice tako da se zbog toga njegovo učešće povećalo iznad, odnosno smanjilo ispod visine za koju je dobio prethodnu saglasnost odmah po saznanju, a najkasnije u roku od sedam dana.

Član 5.

- (1) Uprava banke je dužna odmah po saznanju, a najkasnije u roku od 24 sata, obavijestiti pisanim putem Agenciju:
  - a) ako je ugrožena likvidnost ili solventnost banke,
  - b) ako nastupe okolnosti za prestanak važenja dozvole za rad, razlozi za ukidanje dozvole za rad ili razlozi za ukidanje odobrenja za obavljanje odobrene djelatnosti.
- (2) Banka je dužna bez odgađanja, a najkasnije u roku od tri radna dana, obavijestiti Agenciju o prestanku mandata člana uprave ili nadzornog odbora te navesti razloge za prestanak mandata, kao i kada nastupe okolnosti zbog kojih član uprave ili član nadzornog odbora nije u mogućnosti obavljati svoju funkciju (ostavka, trajna spriječenost itd.).

Član 6.

- (1) Banka je dužna obavještavati Agenciju o:
  - a) dioničarima banke i s njima povezanim licima koja imaju 5% i više dionica s pravom glasa na skupštini banke,
  - b) licima u posebnom odnosu sa bankom,
  - c) sastavu grupe lica povezanih sa licima u posebnom odnosu s bankom prema kojima je banka izložena.
- (2) Banka čije su dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu dužna je obavijestiti Agenciju o dioničarima koji su imaoi kvalificiranog učešća te o veličini tih učešća.
- (3) Banka je dužna Agenciji dostavljati sljedeće informacije:
  - a) imena i učešće lica sa značajnim učešćem u banci,
  - b) identitet stvarnih vlasnika dionica koje glase na ovlaštena lica, skrbničke račune ili druge instrumente.
- (4) Banka je dužna obavještavati Agenciju o informacijama iz st. (1) do (3) ovog člana u skladu sa odredbama Odluke o izvještajima koje banka dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u nadzorne i statističke svrhe.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE I STUPANJE NA SNAGU

Član 7.

Danom početka primjene ove odluke prestaje da važi Odluka o poslovanju banke sa licima u posebnom odnosu s bankom („Službene novine Federacije BiH“, broj 81/17) i Odluka o obavezi banke o obavještanju Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 81/17).

Član 8.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjuje se od 31.12.2024. godine.

Broj: U.O.-29-04/24

Datum: 05.11.2024. godine

**PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA**

Ivanka Galić, dipl. ecc., s.r.